

Kötülük Problemi: Acı, Özgür İrade ve İnsanın Sorumluluğu

Masumların Acısı ve Teodise

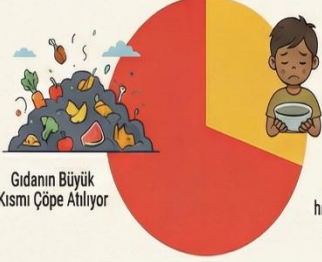
Bir çocuğun açlıktan ölmesi gibi ağır bir trajedi, Tanrı hakkındaki inancı sorgulatsa da acıyı görmek ile nedenini doğru okumak farklı şeylerdir.

İstikrarlı Yasalar: Özgürlüğün Zeminini

Yerçekimi ve biyoloji yasaları herkes için aynıdır; bu tarafsızlık, seçimlerimizin öngürülebilir sonuçlar doğurmasını sağlayarak özgür iradeyi mümkün kılar.

Açlık: Tanrı'nın İhmal mi, İnsanın Tercihi mi?

Çocuklar Aç Kalıyor

Dünyadaki gıdanın büyük kısmı çöpe atılırken çocukların aç kalması, Tanrı'nın iradesi değil, insanın paylaşma konusundaki başarısızlığıdır.

Nefsin Rolü

Tecavüz, emperyalizm, cinayet ve hırsızlık gibi kötülükler insanın nefesine yenik düşmesinin bir sonucudur ve Allah bunları yasaklamıştır.

İmam Gazâlî'nin Uyarısı

İlim ve amel ihmal edilirse peygamberlik atalete uğrar, sapıklık yayılır ve cehalet her tarafı kaplar.

Temel Soru ve Yanlış Algı

Özgür İrade ve Doğa Yasaları

Kötülüğün Kaynağı Olarak İnsan

Toplumsal Görev: İyiliği Emretmek

Karakter Gelişimi İçin Geri Bildirim

Erdem, sonuçların gerçek olduğu bir dünyada anlam kazanır; merhamet ancak acının var olduğu bir zeminde bedeli olan bir davranışa dönüşür.

Nisa Suresi 79. Ayet

Sana gelen iyilik Allah'tandır. Başına gelen kötülük ise netsindendir.

Müdahale vs. Sorumluluk

Eğer Tanrı her an sonuçları mucizevi şekilde düzeltseydi, seçimlerimizin anlamı kalmaz ve sorumluluk bilinci ortadan kalkardı.

Tarafsız Düzen

Evrendeki düzenin ayrıcalık tanımayan yapısı, yaşamı ve ahlaki eylemi mümkün kılan temel unsurdur.

Emr-i bi'l-ma'rûf ve nehy-i ani'l-münker

İyiliği yaymak ve kötülüğü engellemek; fert, alle ve toplumun huzuru için hayati öneme sahip toplumsal bir görevidir.

Ali İmrân, 104

İçinizden hayra çağıran, iyiliği emredip kötülükten men eden bir topluluk bulunuz; işte kurtuluşa erenler onlardır.

Organize Mücadele

Toplumdaki kötülükler eğitim, ceza sistemi ve organize bir plan dahilinde düzeltilmelidir; vurdumduymazlık tüm topluma zarar verir.

NotebookLM

Kötülük Problemi: Acının Kaynağı ve İnsanın Sorumluluğu

Neden Acı ve Kötülük Var?

İstikrarlı Yasalar ve Özgür İrade

Doğa yasalarının tarafsızlığı, seçimlerimizin anlam kazanmasını ve özgür iradenin doğmasını sağlar.

Karakter Gelişimi İçin Geri Bildirim

Erdem ve merhamet, ancak sonuçların gerçek olduğu bir dünyada anlam kazanır.

"Başına gelen kötülük nefisindendir" (Nisa 79)

Kötülük, Tanrı'nın yasakladığı eylemlerin insan nefsi tarafından tercih edilmesinin bir sonucudur.

İnsanın Sorumluluğu: Kötülüğe Karşı Müdahale

Çözüm: İnsanın Sorumluluğu ve Müdahalesi

Emr-i Bi'l-Ma'rûf ve Nehy-i Ani'l-Münker

Toplumda iyiliği yaymak ve kötülüğü engellemek, her bireyin yerine getirmesi gereken hayati bir görevidir.

Masumun Acısı İnsanın İhmalidir

Dünyadaki gıda kıtlığı Tanrı'nın iradesi değil, insanın paylaşım ve adalet konusundaki tercihidir.

Kötülüğün Önlenmesinde Temel Donanımlar

Akl ve Seçim

Kötülüğü iyilikten ayırt etme ve karar verme yetisi

Gayret

Mevcut düzensizliği ve adaletsizliği düzeltme çabası

Toplumsal Yardımlaşma

Kötülüğe karşı organize ve planlı bir şekilde mücadele etme

NotebookLM

Kötülük Problemi ve İnsanın Sorumluluğu: Teodise Terazisi

SORUN:
Acı Neden Var?

ÇÖZÜM:
İnsanın Sorumluluk Yükü

Karakter Gelişimi İçin Geri Bildirim

Acı, erdemin ve merhametin anlam kazandığı gerçek sonuçlar zeminini oluşturur.

Evrenin İstikrarlı Yasaları

Fizik ve biyoloji karalları, özgür iradenin doğması için herkese eşit ve tarafsız işler.

Masumun Acısı ve İnsan İhmali

Açlık gibi sorunlar Tanrı'nın iradesi değil, insanın paylaşım konusundaki tercihleridir.

"Kötülük Nefsinizdendir" (Nisâ 79)

İlahi metne göre iyilik Allah'tan, başa gelen kötülük ise insanın kendi nefsidendir.

Emr-i Bi'l-Ma'rûf Görevi

Toplumda huzur için iyiliği emretmek ve kötülüğü engellemek hayati bir toplumsal görevdir.

Organize Müdahale İhtiyacı

Toplumsal sorunlar ancak kolektif, planlı ve eğitim odaklı bir çabayla çözülebilir.

Evrendeki Görev Dağılımı

Kaynak: Tanrı

Evrensel Yasalar

Fonksiyon
Düzenin istikrarı ve tarafsızlık

Sorumlu: İnsan

Adalet ve Paylaşım

Fonksiyon
Merhametin ve eşitliğin uygulanması

Sorumlu: Toplum

Kötülüğü Önleme

Fonksiyon
Eğitim, ceza sistemi ve yardımlaşma

KÖTÜLÜK PROBLEMİ (TEODİSE)

«Sana gelen iyilik Allah'tandır. Başına gelen kötülük ise nefsendendir.» NİSA 79

Dünyadaki bütün kötülükler (tecavüz-emperyalizm-sömürgecilik-cinayetler-hırsızlıklar ve benzeri) insanın NEFSİNE YENİK düşmesi sonucunda yapılan kötülüklerdir. Allah bunların yapılmasını yasaklamıştır. Kötülükleri önlemek İNSANA verilen bir görevdir. Suçu Allah'a atamayız. İşgal ve sömürü var ise bunu insanlar engellemelidir. Toplumda kötülük var ise eğitim ile ceza sistemi ile düzeltmek görevi insanındır. Düzeltmiyor ise suçlu Allah değil İNSANLARDIR.

İNSAN FAKTÖRÜ

ÖZGÜR İRADE – AKIL – SEÇİM – GAYRET - SINAV

«EMRİ BİL MARUF NEHYİ ANİL MÜNKER»
(İYİLİĞİ EMRETMEK KÖTÜLÜĞÜ ENGELLEMELİ)

“İçinizden hayra çağıran, **iyiliği emredip, kötülükten men eden**
bir topluluk bulunsun, işte kurtuluşa erenler onlardır”
(Ali İmrân, 104)

“İyilik etmek, fenalıktan sakınmak hususunda birbirinizle yardımlaşın, günah işlemek ve haddi aşmak üzerinde yardımlaşmayın!” (Mâide, 5/2)
Görüldüğü üzere ayeti kerimde bir toplumsal görevin hatırlanması söz konusudur. Toplumu ilgilendiren problemler, yine toplumun bütününe, organize bir şekilde ve planlı olarak yerine getirilirse verimli sonuçlara ulaşılabilir.

“İyiliği emretme, kötülükten sakındırma”
şeklinde ifade edilen «emr-i bil-ma'rûf ve nehy-i ani'l-münke» görevi, fert, aile ve toplumun güven ve huzuru için hayâtî önemi haizdir. Hoşgörüsü adına toplumdaki kötülüklerle müdahale etmemek ve vurdumduymaz davranmak, toplumun fesadına sebep olur. Bundan kötülüğe katılan, katılmayan herkes zarar görür.

İslam bilgini İmam Gazâli şöyle der:
«Şayet tebliğ, ortadan kaldırılıp, ilim ve amel de ihmal edilseydi, peygamberlik ataletle çöküntüye uğrar, ihtilaflar çoğalır, sapıklık yayılır, cehalet ortalığı kaplar, fesat her tarafı etkisi altına alırdı.» İhya-i Ulûmiddîn, II, 755.

“İsrail oğullarından inkar edenler, Davud ve Meryem oğlu İsa'nın da dili ile lanetlendi. Bu, onların isyan etmeleri ve hadlerini aşıyor olmalarından ötürüydü. **Onlar işledikleri herhangi bir fenalıktan birbirini vaz geçirmeye çalışmazlardı.** Yapmakta oldukları şey ne kötü idi”
(Maide 78-79).